

Spolufinancováno
Evropskou unií

Závěrečná zpráva z realizace poradenského programu Valašské Meziříčí Poradenský program 6

Rozvoj a adaptace politiky sociálního a dostupného bydlení

Tento materiál vznikl v rámci realizace projektu „Rozvoj systémů pro sociální začleňování“ r. č. projektu CZ.03.02.02/00/22_004/0000366.

Obsah

ČÁST 1	3
INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN	3
OBDOBÍ REALIZACE	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE O LOKALITĚ	3
ANOTACE PROGRAMU	4
VÝCHODISKA VÝBĚRU PORADENSKÉHO PROGRAMU A ZÁKLADNÍ POPIS PROBLÉMŮ A JEJICH PŘÍČIN, KTERÉ MÁ PROGRAM ZA CÍL ŘEŠIT	4
CÍLE PORADENSKÉHO PROGRAMU	6
PŘEDPOKLÁDANÝ HARMONOGRAM REALIZACE	8
POPIS VÝSTUPŮ PROGRAMU	9
POPIS VÝCHOZÍHO STAVU LOKALITY V KONTEXTU PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	9
ČÁST 2	13
PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU	13
.....	16
ČÁST 3	16
VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU	16
VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	16
VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ VÝSTUPŮ A CÍLŮ PROGRAMU	17
VYHODNOCENÍ A SHRNUTÍ CELKOVÉHO PŘÍNOSU PROGRAMU NA LOKALITU, DLE ZÁVĚREČNÉHO POSOUZENÍ NAPLŇOVÁNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ DANÉHO PROGRAMU	18
DALŠÍ MOŽNÝ PLÁN SPOLUPRÁCE	19
SEZNAM ZKRATEK	20

ČÁST 1

INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN

Období realizace

Duben 2023–červen 2024

Základní údaje o lokalitě

Město leží na soutoku řek Rožnovská a Vsetínská Bečva. Svou polohou představuje vstupní bránu do pohoří Moravskoslezské Beskydy. Dominanta města je obnovený zámek Žerotínů, který je dnes sídlem Kulturního zařízení města Valašského Meziříčí, Muzejního a galerijního centra a oblíbeného hudebního M-klubu. Na druhém nádvoří zámku se nachází objekty bývalé kaple a barokní sýpky, kde dnes sídlí galerie a Turistické informační centrum TIC.

Jedním z nástrojů, který umožňuje posoudit míru zatížení sociálním vyloučením jednotlivých obcí je index sociálního vyloučení¹. Index sleduje stav, resp. rozsah sociálního vyloučení prostřednictvím indikátorů pokrývajících dimenze chudoby, vyloučení z bydlení, vyloučení z oficiálního trhu práce, vyloučení ze vzdělávání a dimenzi zadluženosti (Lang, Matoušek, 2020).

Škála indexu nabývá hodnot od 0 do 30 bodů, přičemž hodnota 0 znamená absenci nebo minimální rozsah sociálního vyloučení a hodnota 30 bodů nejvyšší míru zatížení sociálním vyloučením. S hodnotou indexu 12 v roce 2023 spadá Valašské Meziříčí do kategorie obcí s nejvyšší mírou sociálního vyloučení (kategorie 12–30 bodů).

Hodnota indexu sociálního vyloučení v letech 2020–2023

Rok	Hodnota indexu
2023	12
2022	11
2021	11
2020	10

¹ Index sociálního vyloučení vyvinula Agentura pro sociální začleňování v rámci projektu Systémové zajištění sociálního začleňování jako jednotný nástroj, který v sobě zahrnuje klíčové ukazatele z různých oblastí sociálního vyloučení a umožňuje tedy v celorepublikovém rozsahu míru zatížení sociálním vyloučením posoudit. Více k indexu viz [Index sociálního vyloučení – Agentura pro sociální začleňování \(socialni-zaclenovani.cz\)](https://socialni-zaclenovani.cz)

Anotace programu

Jde o podporu územního celku při komplexní adaptaci komunální politiky bydlení (a případně dalších relevantních politik, procesů či ad hoc záměrů) na globální trendy ohrožující dostupnost bydlení a rozvoj nástrojů politiky bydlení ve spolupráci s dalšími místními aktéry. **Ve spolupráci s ÚC bude OSZ především:**

- zavádět monitoring projevů aktuálních trendů v lokalitě
- připravovat koncepční a strategickou rozvahu směřující k udržitelnosti sociální bytové politiky do budoucna
- zavádět systémové postupy a zásady ad hoc rozhodnutí
- zaškolovat pracovníky územního celku při implementaci inovací bytové politiky a podporovat je při uplatňování systematických nástrojů a implementaci dílčích opatření
- podporovat územní celek při adaptaci na případné změny v legislativě směřující k dostupnému bydlení

V obci bylo domluveno, že *poradenský program vedený odbornými poradci (experty) ASZ obsahuje:*

Odbornou podporu v přípravě na implementaci zákona o podpoře v bydlení:

Zákon o podpoře v bydlení má vejít v platnost 1. 1. 2025 a pro mnohé z obcí přinese změny, které bude potřeba zapracovat do stávajícího chodu dotčených odborů. Jedním z hlavních témat budou práce sociálních pracovníků v sociálním bydlení a kontaktní místo pro bydlení. Poradenský program nabízí metodickou podporu v přípravě obcí na implementaci zákona a bude průběžně obce informovat o jeho podobě prostřednictvím seminářů, konferencí a stáží.

Odbornou podporu v oblasti hledání a navyšování kapacit bytového fondu pro cílovou skupinu osob ohrožených bytovou nouzí:

Velká část obcí se potýká s nedostatečnou kapacitou bytového fondu pro potřeby svých občanů. Nejvíce potřebnou cílovou skupinou jsou osoby ohrožené bytovou nouzí. Jako řešení se nabízí revize stávajícího bytového fondu a využití dotačních programů pro rekonstrukci aktuálně neobydlených bytů, rozšíření kapacity výstavbou nebo odkupem a spolupráce se soukromým trhem. Valašské Meziříčí má zájem o využívání dotačních výzev MMR na rekonstrukce a výstavbu a rozšiřovat tak bytový fond pro dostupné bydlení. Obec zároveň ozvučuje potřebu rekonstrukce chráněného bydlení.

Semináře, stáže a workshopy:

Do konce roku 2023 a 2024 budou probíhat pravidelné semináře, workshopy a stáže pořádané interními i externími experty ASZ, na specifická témata týkající se oblasti bydlení. Zástupcům obcí budou tyto události nabízeny s ohledem na dlouhodobé a specifické cíle stanovených v poradenském programu.

Východiska výběru poradenského programu a základní popis problémů a jejich příčin, které má program za cíl řešit

Město Valašské Meziříčí v minulosti (90. léta 20. stol.) prodalo většinu svých bytů a nyní disponuje pouze cca 3,6 % bytového fondu na území města. K dubnu 2023 město disponuje 420 byty, které jsou rozděleny do pěti kategorií. Byty na území města Valašské Meziříčí jsou rozděleny na:

- byty zvláštního určení
- dostupné byty
- sociální byty
- komerční byty
- byty v budovách školských zařízení

Přidělování bytů, které jsou ve vlastnictví města se řídí pravidly přijatými k 1. říjnu 2015, které byly v roce 2019 aktualizovány. Součástí aktualizovaných pravidel není např. striktní bezdlužnost vůči městu. Bezdlužnost jako taková součástí pravidel je, zároveň však pravidla připouštějí možnost dohody na splátkovém kalendáři. Stejnou podmínkou zůstává trvalý pobyt žadatele na území města Valašské Meziříčí. Jednotlivé žádosti o městské byty v režimu dostupného bydlení se posuzují bodovacím systémem, v němž je hodnoceno využívání sociální služby žadatelem, stav bez přístřeší či reálná bytová nouze, život v nevyhovujícím sociálním prostředí, život ve zdravotně nevyhovujícím bytě, život ve standardním bydlení a vynakládání více či méně než 40 % započitatelných příjmů na bydlení.

Volba PP vychází z potřeby v území, kde se na území obce zdržují osoby bez přístřeší, osoby ukrajinské národnosti přecházející před válkou na Ukrajině a další cílové skupiny, které jsou ohrožené sociálním vyloučením či bytovou nouzí v území. Osoby ukrajinské národnosti jsou provizorně ubytovány na ubytovně soukromého vlastníka a na městské ubytovně, která má primárně sloužit k jinému účelu ubytování a jedná se o dočasné řešení vzniklé situace, zároveň nejsou v území dostupné kapacity v oblasti bydlení pro osoby ukrajinské národnosti. V území je nedostatek městských bytů a poptávka převyšuje nabídku. K dubnu 2023 převyšuje poptávka po bytech nabídku v celkovém počtu 129 neuspokojených žádostí o byt (dostupné bydlení – 43 žádostí, byty zvláštního určení – 81 žádostí, sociální bydlení – 5 žádostí). Na území města Valašské Meziříčí nejsou typické sociálně vyloučené lokality, jedná se spíše o konkrétní adresy, kde žije více osob, které jsou ohroženy sociálním vyloučením.

Město odkoupilo bytový dům na ulici Zašovská (bývalá budova internátu), kde plánuje vybudovat standardní bydlení o 32 bytech. Na území města Valašské Meziříčí jsou realizovány investiční záměry týkající se navýšení kapacit v oblasti bydlení. Investiční záměry realizuje město Valašské Meziříčí, zároveň nové byty, parcely i rodinné domy chystají soukromí investoři. Spolupráce se soukromým trhem v oblasti bydlení není aktuálně systematicky nastavena. Volba PP vychází z Plánu sociálního začleňování (PSZ) města Valašské Meziříčí 2022–2027, kde jsou definovány strategické cíle v oblasti bydlení:

- Podpora zvýšení dostupnosti standardního bydlení
- Minimalizace rizik spojených se ztrátou bydlení

Za jádrový problém v PSZ v oblasti bydlení byly členy PS považovány nedostatečné kapacity standardního bydlení pro cílovou skupinu. Detailní rozpracování problémů a příčin jádrového problému je rozpracováno v PSZ.

- Ve strategické části PSZ byla členy pracovní skupiny (PS) prioritizována témata v oblasti bydlení:
- Zvýšení kompetencí cílových skupin k bydlení, získání bydlení a jeho udržení
- Posílení kapacit v oblasti práce s lidmi, kde dochází ke kumulaci hendikepů a problémů
- Potřeba pracovat nejen s cílovou skupinou ale také s jejím okolím, snižovat obavy soukromých majitelů bytů, pracovat se sousedy a řešit případné konflikty.

- Podpora cílové skupiny v přístupu k bydlení (nejen městské bydlení ale bydlení soukromých majitelů).
- Minimalizace situací, ve kterých dochází k diskriminačnímu jednání. Podporovat cílovou skupinu při sjednávání nájemního bydlení.
- Podpora pronajímání bytů v soukromém vlastnictví (facilitace, garanční nebo městská/sociální nájemní agentura).
- Podporovat takové formy bydlení, které budou integrovat cílovou skupinu do většinové společnosti. Nekonzentrovat bydlení pro cílovou skupinu na jednom místě, usilovat o integraci mezi většinovou společností.
- Navýšení počtů bytů dle zjištěné potřeby.
- Posílení motivace cílové skupiny ke spolupráci se sociálními pracovníky v oblasti bydlení.
- Potřeba změny vnímání negativní zkušenosti v bydlení více jako nové zkušenosti, která je přirozenou součástí procesu učení.

Cíle poradenského programu

Stanovování cílů vychází z jednání se zástupci obce a ze setkání multidisciplinárního týmu, kde byly identifikovány potřeby obce v oblasti bydlení v rámci realizovaného poradenského programu.

Dlouhodobý cíl č. 1: Příprava obce na implementaci připravovaného zákona o podpoře v bydlení

Specifické cíle:

V roce 2023 a v první polovině roku 2024 proběhnou připravované semináře, workshopy a stáže na téma zákona o podpoře v bydlení, kontaktní místo pro bydlení, garantované bydlení, krizové fondy a jejich využití a další.

Do konce roku 2023 vznikne prvotní návrh popisu kontaktního místa pro bydlení v městě Valašské Meziříčí.

V první polovině roku 2024 bude vznikat metodika práce v kontaktním místě pro bydlení.

Do konce roku 2024 bude probíhat příprava obce k implementaci zákona dle aktuálních potřeb.

Dlouhodobý cíl č. 2: Navýšit kapacity bytového fondu pro cílovou skupinu osob ohrožených bytovou nouzí

Specifické cíle:

Do konce roku 2023 dojde ke konzultacím investičních záměrů obce v oblasti dostupného bydlení s ohledem na dostupné dotační možnosti.

Do konce roku 2023 bude prozkoumána možnost spolupráce se soukromým trhem s byty a bude zpracována analýza mapující aktuální situaci v oblasti spolupráce se soukromým trhem.

Obec bude průběžně informována o investičních příležitostech MMR a možnostech jejich využití formou individuálních a skupinových konzultací.

Příprava na implementaci připravovaného zákona o podpoře v bydlení

Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Pracovní skupina A	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vymezení struktury a agendy kontaktního místa pro bydlení ▪ Vznik metodiky fungování KMB 	Město, ASZ	Realizační
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Finalizace metodiky fungování kontaktního místa pro bydlení 	Město, ASZ	Závěrečná
Seminář/konference	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informování o podobě a stavu připravovaného zákona o podpoře v bydlení 	ASZ	Realizační
Exkurze	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Účast na exkurzi do některé z obcí, kde již funguje KMB 	ASZ	Realizační

Navyšování fondu dostupného bydlení

Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Seminář/workshop	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zprostředkování dobré praxe, zvýšení informovanosti ve specifických tématech v oblasti bydlení (garantované bydlení, sociálně nájemní agentura, krizový fond a další) 	ASZ	Realizační
Multidisciplinární tým / individuální konzultace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informování o připravovaných dotačních titulech ▪ Zprostředkování zpětné vazby od obce k ministerstvu ▪ Příprava projektů výstavby/výkupů/rekonstrukce bytů 	Město, ASZ	Realizační
Multidisciplinární tým	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoření strategie navýšení kapacit bydlení pro osoby v bytové nouzi a rekonstrukce chráněného bydlení pro obyvatele obce a okolí 	Město, ASZ	Realizační
Výzkumník	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zpracování analýzy mapující aktuální situaci v oblasti spolupráce se soukromým trhem 	ASZ	Analytická
Pracovní skupina B	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zpracování možností spolupráce se soukromým trhem 	Město, ASZ	Realizační

Předpokládaný harmonogram realizace

Harmonogram poradenského programu by rozdělen do mezi sebe se prolínající tři fáze: analytickou (květen–prosinec 2023), realizační (srpen 2023–prosinec 2024), závěrečné (červenec–prosinec 2024).

Harmonogram poradenského programu lze rozdělit do tří fází:

- **Analytická** (červen–prosinec 2023);
- **Realizační** (srpen 2023–prosinec 2024);
- **Závěrečná** (červenec–prosinec 2024).

Poradenský program byl rozdělen do třech hlavních oblastí dle stanovených cílů programu. U každé oblasti byla při zahájení PP uvedena navržena forma/metoda, kterou ji plánujeme naplnit. Složení tematických pracovních skupin bylo předmětem domluvy. Popis programu byl orientační, bylo přihlíženo ke kapacitám a potřebám místních aktérů i potřebných expertů z ASZ.

Pořadí kroků	Popis	Časový rámec	Tým/odpovědnost
1	V roce 2023 a v první polovině roku 2024 proběhnou připravované semináře, workshopy a stáže na téma zákona o podpoře v bydlení, kontaktní místo pro bydlení, garantované bydlení, krizové fondy a jejich využití a další.	9/2023–6/2024	ASZ
2	Do konce roku 2023 vznikne prvotní návrh popisu kontaktního místa pro bydlení v městě Valašské Meziříčí.	6/2023–12/2023	Město
3	V první polovině roku 2024 bude vznikat metodika práce v kontaktním místě pro bydlení.	1/2024–6/2024	Město + ASZ
4	Do konce roku 2024 bude probíhat příprava obce k implementaci zákona dle aktuálních potřeb.	6/2024–12/2024	Město + ASZ
5	Do konce roku 2023 dojde ke konzultacím investičních záměrů obce v oblasti dostupného bydlení s ohledem na dostupné dotační možnosti.	6/2023–12/2023	Město + ASZ
6	Do konce roku 2023 bude prozkoumána možnost spolupráce se soukromým trhem s byty a bude zpracována analýza mapující aktuální situaci v oblasti spolupráce se soukromým trhem.	6/2023–12/2023	Město + ASZ
7	Obec bude průběžně informována o investičních příležitostech MMR a možnostech jejich využití formou individuálních a skupinových konzultací.	6/2023–12/2024	Město + ASZ

Popis výstupů programu

Výstupy programu jsou výsledkem systematické práce zástupců obce a ASZ na naplňování cílů programu

- Metodika fungování KMB v obci
- Analytické šetření ke zjištění potenciálu vlastníků bytů k zapojení do systému garancí ve městě
- Terénní šetření, jehož cílem je zmapování soukromého trhu s byty, možnosti rozvoje, příležitostí a spolupráce aktérů v oblasti bydlení.
- Doporučení pro město, jak oslovovat vlastníky a další možné poskytovatele opatření v kontextu zákona o podpoře v bydlení
- Průběžný monitoring záměrů města v oblasti investic

Popis výchozího stavu lokality v kontextu plnění kritérií sociálního začleňování

Název kritéria: Bytový fond je využíván pro řešení sociálního vyloučení

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě
Obec má bytový fond.	ANO
Obec umožňuje přidělení obecního bytu domácnostem ze zranitelných cílových skupin (zejm. požadavky související se zadlužením).	ČÁSTEČNĚ – Vylučuje dlužníky, nereflektuje míru ohrožení.
Obec zabydluje ohrožené domácnosti do obecního bytového fondu v nesegregovaných lokalitách, případně facilituje jejich zabydlování do soukromých bytů prostřednictvím garančních mechanismů (např. garanční fond, sociálně realitní zprostředkování aj.).	NE
Obec umí zabydlovat různorodé cílové skupiny dle typologie ETHOS do obecního bytového fondu v nesegregovaných lokalitách nebo garantovaného bydlení na soukromém trhu s byty. Využívá různé přístupy podpory nájemníků testované v prostředí ČR, mj. Housing Led či více náročný Housing First.	NE
Obec umí zabydlovat všechny potřebné cílové skupiny dle typologie ETHOS do obecního bytového fondu nebo garantovaného bydlení na soukromém trhu s byty. Využívá různé přístupy zabydlování a individualizovanou podporu dle potřebnosti cílových skupin. Obec dále provádí evaluaci systému zabydlování nebo má sjednanou třetí stranu k evaluaci systému zabydlování a udržení si bydlení prostřednictvím kvalitativních a kvantitativních výzkumných metod.	NE

Název kritéria: Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě
----------	----------------------------------

Obec umí předávat informace o možnostech čerpání dávek na bydlení všem zranitelným cílovým skupinám. Má zaveden včasný reporting dluhů v obecním bydlení provázaný na poskytování sociální práce.	NE
Obec rozvíjí segment prevence ztráty bydlení. Analyzuje příležitosti a bariéry při udržování domácností v bydlení, zavádí komplexní organizační procesy a zajišťuje personální kapacity s cílem udržení co nejvíce domácností ve standardním bydlení.	ANO – Obec realizovala projekt na prevenci ztráty bydlení.
Obec aktivně vykonává procesy prevence ztráty bydlení a metodicky prevenci ztráty bydlení řídí na základě domluvených postupů s dalšími aktéry. Tyto postupy jsou ukotveny v metodice prevence ztráty bydlení.	ANO
Pro ty, kdo potřebují komplexní a dlouhodobou podporu, zajišťuje obec efektivní případovou koordinaci (case management), který vykonávají buď obecní sociální pracovníci nebo pracovníci neziskových organizací dle svých kapacit (po domluvě s obcí).	NE
Obec umí reagovat na krizové situace domácností a má vytvořen krizový fond, ze kterého může poskytnout finanční podporu ohrožené domácnosti bez dlouhé prodlevy (prostřednictvím třetí strany, tak aby byl akceptován jako půjčka nebo dar).	NE
Má udržitelně nastaven systém prevence ztráty bydlení dle potřeb a možností obce. Prevence ztráty bydlení je realizována nejen v obecním bytovém fondu, ale také na soukromém trhu s bydlením.	NE
Systém prevence ztráty bydlení umí reagovat na potřeby osob ohrožených ztrátou bydlení rychle a bezodkladně. Jsou nastaveny podmínky udržitelnosti systému včetně finančního a personálního zajištění.	NE – Není známo.
Název kritéria: Na systému podpory v bydlení se koordinovaně podílejí relevantní aktéři v území	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě
Obec pro oblast bydlení organizuje pracovní skupinu s cílem nastavení dohod o spolupráci v území.	NE
Obec systematicky spolupracuje s partnerskými organizacemi na PS bydlení a facilituje předávání informací. Zejm. koordinuje spolupráci specializovaných služeb podpory v obci, které motivuje k těsnějšímu propojení, např. pomocí tvorby společných procesů case managementu.	NE
Pracovní skupina má pravidelný plán setkávání a je profesionálně facilitována. Koordinace jednotlivých aktérů je popsána v metodice spolupráce v území v oblasti bydlení (může být součástí Strategického dokumentu viz bod. 4). S metodikou jsou seznámeni všichni aktéři v území. Je zajištěna reflexe systému ze strany CS.	NE
Obce s rozšířenou působností zřizují kontaktní místo pro bydlení, které obyvatelům nabízí odborné poradenství s bydlením.	NE
Obec má vyhotovený akční plán řešení bytové nouze rodin a jednotlivců, tedy promyšlený postup, jak pomocí přenastavení místní spolupráce s cílem ukončovat bytovou nouzi.	NE
Název kritéria: Obec mapuje bytovou nouzi na svém území	

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě
Obec umí základně mapovat bytovou nouzi, zná odhad počtu osob v bytové nouzi dle kvalifikovaného odhadu např. místních aktérů.	ANO
Obec umí základně mapovat bytovou nouzi. Informace získává z vlastních i dalších zdrojů (vyšší území celky, orgány státní správy, veřejnoprávní subjekty) a je schopna je interpretovat ve vztahu k potřebám svých obyvatel. Obec umí pracovat s relevantními daty. Má vytvořen systém kvalitativního i kvantitativního sběru dat o potřebách osob v bytové nouzi.	ANO
Obec průběžně mapuje bytovou nouzi v kvalitě popsané na nižších úrovních. Obec aktualizuje data o stavu bytové nouze v rámci pracovních skupin. Informace o osobách v bytové nouzi jsou zohledněny v rámci prioritizace žadatelů o obecní bydlení.	NE
Obec průběžně mapuje bytovou nouzi a sdílí informace o bytové nouzi mezi místní aktéry. Dále má přehled o aktuálním stavu a způsobu využití bytového fondu. Data se pravidelně aktualizují.	NE
Obec vedle průběžného mapování bytové nouze a fungování živé databáze o lidech v bytové nouzi periodicky provádí výzkum podmínek bydlení. Pro správu bytového fondu využívá také živou databázi. Obě tyto databáze slouží pro účely mj. přidělování obecního bydlení. Dále z hlediska strategického plánování jsou využity při analýze metody předvídání budoucích potřeb a zdrojů.	NE
Název kritéria: Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politiky	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě
Obec otevírá interní diskusi ohledně budoucího postupu při zvyšování možnosti bydlení pro lidi v bytové nouzi.	NE
Obec má zpracované zadání (vize, teze a principy, předpokládané limity a zdroje) strategického dokumentu (ev. dokumentů) formulujícího lokální politiku bydlení směřující k ukončování bytové nouze.	NE – není známo
Obec má strategii řešení základních problémů bydlení, tj. (i) situace domácností v bytové nouzi, (ii) vysokých nákladů na bydlení a (iii) diskriminace v přístupu k bydlení a rezidenční segregace	ANO – Obec realizuje plán výstavby obecního bytového fondu i soukromého bydlení ve spolupráci s developery.
Obec má schválenou komplexní politiku bydlení, která vedle řešení problémů dostupnosti bydlení a bytové nouze rovněž reaguje na nové výzvy zejm. z oblasti financionalizace bydlení, změny klimatu nebo stárnutí populace. Obec tuto politiku formuluje s důrazem udržitelné hospodaření s vnitřními zdroji obce.	NE – Obec se zaměřuje na dostupné bydlení pro širokou veřejnost.
Obec umí navrhnout komplexní politiku bydlení, kterou je zároveň schopna úspěšně implementovat. Dále obec sleduje emergentní trendy a inovativní postupy.	NE
Název kritéria: Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě
Obec zná dotační možnosti v oblasti bydlení (měkké i investiční).	NE

Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování.	NE
Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování, na přechodnou dobu ale tyto aktivity zvládá financovat z jiných zdrojů (ne OPZ+).	NE
Obec dokáže zajistit průběžné financování kmenových aktivit obecní politiky bydlení s využitím příležitostné dotační podpory.	NE
Obec dokáže zajistit průběžné financování kmenových aktivit obecní politiky bydlení s využitím příležitostné dotační podpory.	NE

ČÁST 2

PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU

Období	Název a typ realizovaných aktivit	Uveďte vazbu aktivity na plnění cíle či kritéria (číslo cíle či kritéria)	Stručný popis aktivity a jejího přínosu. Je-li to relevantní, uveďte konkrétní výstupy, či výsledky aktivity
duben 2023	Mikrotým	Nerelevantní	Online schůzky za účelem seznámení se s lokalitou, s výchozím stavem a s představami obce o možných cílech poradenského programu.
až červen 2023	Multidisciplinární tým	Nerelevantní	Online i osobní schůzky sloužící k vzájemnému seznámení, představení poradenského programu a vymezení konkrétních cílů a harmonogramu programu.
<p>Komentář expertky:</p> <p>Začátek poradenského programu byl věnován seznamování se s územím a zjišťování jeho potřeb v oblasti bydlení, probíhaly tzv. interní mikrotýmy. Prostřednictvím online a osobních setkání se zástupci obce pak docházelo k vymezení cílů poradenského programu a nastavení harmonogramu jeho plnění. Obec má zájem o uskutečnění výzkumu ze strany ASZ na zjištění dostupnosti a možností spolupráce se soukromým trhem s byty. Cílem výzkumu/analýzy je zmapování soukromého trhu, možnosti rozvoje, příležitostí a spolupráce aktérů v oblasti bydlení. Téma je zvoleno s ohledem na potřebu zmapování soukromého trhu s byty s důrazem na možnost nastavení systematické spolupráce všech aktérů působících v oblasti bydlení a zabydlování osob, které jsou ohrožené bytovou nouzí. Na území obce převyšuje poptávka po bytech nad nabídkou dostupného bydlení pro CS.</p> <p>Analýzou soukromého trhu chceme zmapovat dostupný bytový fond na území obce, zároveň zmapovat možnosti spolupráce v území.</p>			
červenec 2023			
až září 2023	Setkání MDT	Cíl 1, 2	Obec byla seznámena s plánovaným vzděláváním, které realizuje ASZ, zároveň jí byly předány informace ohledně aktuálních dotací na výkup, rekonstrukci a výstavbu (IROP, výzva na chráněné bydlení).

Komentář expertky:

Zástupcům obce byly doručeny pozvánky na několik nadcházejících workshopů, které se budou konat v Ostravě a Brně. Tyto akce jsou důležité pro získání nových poznatků a sdílení zkušeností v tématu kontaktního místa.

Současně byly zástupcům obce poskytnuty podrobné informace týkající se aktuálních dotačních výzev, které zahrnují možnosti financování výkupu, rekonstrukce a výstavby nemovitostí. Tato informace zahrnovala také konkrétní texty výzev, které jsou klíčové pro pochopení podmínek a možností zapojení se do těchto programů.

Zástupci obce projeví zájem o získání podrobnějších informací k jedné z plánovaných výzev v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Tento specifický dotační program vzbudil jejich zájem natolik, že bylo rozhodnuto, že následující zasedání Místní dotační skupiny (MDT) bude věnováno právě tomuto tématu, aby se mohli důkladně seznámit s jeho podmínkami a možnostmi využití.

říjen 2023 až prosinec 2023	Vzdělávání	Cíl 1	Workshopy v Ostravě a v Brně na téma Kontaktní místo pro bydlení a Sousedské soužití v sociálním bydlení – příprava na modelaci vlastního KMB.
	Setkání MDT	Cíl 1	Struktura a funkce kontaktních míst pro bydlení – příprava na modelaci vlastního KMB.
	Setkání MDT	Cíl 2	Setkání s vedoucím RCV k dotační výzvě IROP a dalším aktuálně dostupným a plánovaným výzvám v oblasti bydlení např. NPO. Ze strany ASZ byla nabídnuta podpora při zpracování projektových žádostí v případě zájmu obce.

Komentář expertky:

Zástupci obce se aktivně zapojili do několika plánovaných workshopů, které se věnovaly důležitým tématům týkajícím se modelace kontaktního místa pro bydlení a zlepšování sousedského soužití v rámci sociálního bydlení. Tyto workshopy poskytly cenné informace a inspiraci, které se následně promítly do návrhu struktury metodiky pro kontaktní místo bydlení (KMB) v obci. Na základě získaných poznatků z těchto workshopů mohli lépe porozumět potřebám obyvatel a efektivněji naplánovat budoucí kroky.

Kromě toho proběhlo důležité setkání s vedoucím Regionálního centra (RCV), který podrobně představil dotační výzvu IROP, o které jsme již dříve diskutovali. Během tohoto setkání také poskytl aktuální informace o plánovaných dotačních možnostech z NPO, které by mohly být v našem území využity v oblasti bydlení. Tyto dotační programy mohou být klíčové pro rozvoj a zlepšení bydlení v naší obci.

V této souvislosti obec zvažuje konkrétní projekt rekonstrukce panelového domu nacházejícího se na ulici Zašovská. Tento projekt by mohl přinést výrazné zlepšení kvality bydlení pro stávající i nové obyvatele a přispět k celkovému rozvoji místní infrastruktury.

leden 2024 až	Multidisciplinární tým	Cíl 1	Vymezení struktury a agendy kontaktního místa pro bydlení, vznik základu metodiky fungování KMB v území.
březen 2024	Vzdělávání	Cíl 1	Workshop na téma systém garancí v sociálním bydlení.

Komentář expertky:

Na setkání byla se zástupci obce diskutována metodika KMB. Konkrétně agendy jednotlivých pracovníků a provázání s dalšími obcemi. Obec vytvořila vlastní návrh metodiky, který byl na příštím setkání konzultován a revidován.

Duben 2024 Až	Jednání	Cíl 1	Diskuse nad základem metodiky KMB a připravovaným zákonem o podpoře bydlení.
Červen 2024	Revize/metodická podpora	Cíl 1	Rozpracování návrhu metodiky obcí v souladu s připravovaným zákonem.

Komentář expertky:

Obec zaslala vlastní verzi metodiky KMB, která byla důkladně vypracovaná. Na setkání byla také hlavním předmětem jednání. Společně byly diskutovány otázky k fungování samotného KMB v praxi tak, jak to v tuto chvíli zákon ukládá. Dále bylo domluveno, že metodiku doplním o aktuální informace ze zákona. Takto doplněná metodika byla zaslána obci. Obec dále komunikuje s výzkumníkem ASZ na výzkumu ohledně dostupnosti soukromého trhu s bydlením. Výzkum bude probíhat v následujících týdnech. Finální verze výzkumu by měla být zpracována a předána obci na podzim 2024.

Chráněné bydlení, které má ve své gesci Diakonie VM se bude přesouvat do nových prostor. Z tohoto důvodu odpadá téma rekonstrukce chráněného bydlení.

ČÁST 3 VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU

Vyhodnocení plnění kritérií sociálního začleňování

Kritérium	Název ukazatele	Vyhodnocení závěrečného posunu v lokalitě
Na systému podpory bydlení koordinovaně podílejí relevantní aktéři v území	Obce s rozšířenou působností zřizují kontaktní místo pro bydlení, které obyvatelům nabízí odborné poradenství s bydlením.	Posun – obec má vypracovanou základní metodiku fungování KMB.
Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	Obec zná dotační možnosti v oblasti bydlení (měkké i investiční).	Posun – obec byla seznámena s aktuálními výzvami i jejich podmínkami. Obec má dostupné relevantní informace k tomu, aby se rozhodla, zda chce dotační výzvy na základě stanovených podmínek využít či nikoliv.
	Obec dokáže zajistit průběžné financování kmenových aktivit obecní politiky bydlení s využitím příležitostné dotační podpory.	Posun – obec rozšiřuje bytový fond bez investičních dotací, v budoucnu zvažuje jejich využití. Obec je velmi aktivní v oblasti výstavby, má zpracován koncept plánované výstavby v území, spolupracuje se soukromými developery.

Vyhodnocení naplnění výstupů a cílů programu

Dlouhodobý cíl 1: Příprava na Implementaci zákona o podpoře bydlení

<i>Název cíle</i>	<i>Stav</i>	<i>Ukazatel</i>	<i>Slovní komentář</i>
Specifický cíl 1.1: Semináře, workshopy a stáže na téma zákona o podpoře v bydlení, kontaktní místo pro bydlení, garantované bydlení, krizové fondy a jejich využití a další	Splněno	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezenční listiny 	Proces tvorby Koncepce bydlení započal až od začátku roku 2024, kdy RM stanovila odborům úkol její aktualizace. Přestože jednání započala již v roce 2023 chyběla opora v gestorovi koncepce. Tuto roli na sebe přenesl poradce PP, který tak do konce roku společně s řídicím týmem plánuje výstup připravit do finální podoby ke schválení.
Specifický cíl 1.2: Do konce roku 2023 vznikne prvotní návrh popisu kontaktního místa pro bydlení v městě Valašské Meziříčí.	Splněno	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpracovaný dokument 	Obec rozpracovala návrh popisu KMB, který byl dále konzultován a sloužil, jako základ pro prvotní metodiku.
Specifický cíl 1.3: V první polovině roku 2024 bude vznikat metodika práce v kontaktním místě pro bydlení.	Splněno	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Návrh metodiky 	Obec má základ pro svou metodiku fungování KMB, se kterou bude dále pracovat.
Dlouhodobý cíl 2: Navýšit kapacity bytového fondu pro cílovou skupinu osob ohrožených bytovou nouzí			
Specifický cíl 2.1: Konzultace investičních záměrů obce v oblasti dostupného bydlení s ohledem na dostupné dotační možnosti.	Splněno	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zápisy z MDT 	Obec byla pravidelně informována o dotačních výzvách – otevřených i plánovaných (IROP, NPO, SFPI), konzultována byla také výzva na rekonstrukci chráněného bydlení.

<p>Specifický cíl 2.2: Prozkoumání možností spolupráce se soukromým trhem s byty a zpracování analýza mapující aktuální situaci v oblasti spolupráce se soukromým trhem.</p>	<p>Stále probíhá</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výzkumná zpráva 	
<p>Specifický cíl 2.3: Obec bude průběžně informována o investičních příležitostech MMR a možnostech jejich využití formou individuálních a skupinových konzultacích.</p>	<p>Splněno</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zápisy z MDT 	<p>V rámci konzultací a setkání byla obec průběžně informována o aktualitách z oblasti dotačních výzev. K výzvě IROP proběhlo individuální setkání.</p>

V rámci programu byly v lokalitě představeny dotační příležitosti k investičním projektům na rozvoj bydlení. V současné době se obec rozhodla financovat rozvoj bydlení vlastními zdroji, případně ve spolupráci se soukromými developery a Do budoucna obec bude zvažovat využití dotačních příležitostí dle aktuálně nastavených podmínek vyhlášených dotačních výzev.

Zástupci obce průběžně využívali možností vzdělávání, webinářů a seminářů týkajících se bydlení. Vytvořili také základní metodiku KMB, která byla společně diskutována a revidována. Stále atraktivní se jeví téma zákona o podpoře v bydlení s ohledem na jeho proces schvalování v PS.

Vyhodnocení a shrnutí celkového přínosu programu na lokalitu, dle závěrečného posouzení naplňování kritérií sociálního začleňování daného programu

Ve výše uvedených kritériích došlo u obce k posunu, zejména v KMB, o kterém obec na začátku poradenského programu neměla mnoho informací a ani představu o jeho vzniku a fungování. Nyní existuje základní metodika fungování KMB a obec se zajímá o konkrétní otázky související se zákonem, aby byla dobře připravená na implementaci zákona.

Aktivně se také zajímala o dotační výzvy, a to o ty aktuální i chystané. Vzhledem k tomu, že péče o bytový fond a navyšování kapacit dostupného bydlení jsou priority obce, dotační prostředky pro ni mohou být značnou úsporou.

Na území obce byl realizován terénní výzkum, jehož cílem bylo zmapovat dostupný bytový fond v majetku soukromých vlastníků, zároveň zmapovat možnosti spolupráce mezi obcí a soukromými vlastníky. Finální výzkumná zpráva bude dostupná na podzim 2024.

Sami zástupci obce hodnotí spolupráci kladně a přejí si v ní pokračovat. Hlavními body spolupráce vidí podporu při nastavení spolupráce s NNO, návaznou podporu při implementaci zákona a spolupráci na vnikající metodice case managementu na území Valašského Meziříčí.

Další možný plán spolupráce

Další náplní spolupráce navrhuji podporu při práci se soukromým trhem a s tím spojené nastavení spolupráce s neziskovým sektorem.

Dále doporučuji spolupracovat při zřizování kontaktního místa pro bydlení a nastavování spolupráce s obcemi v rámci ORP.

Dále doporučuji v souvislosti s implementací zákona o podpoře v bydlení hledat možnosti navázání spolupráce s neziskovým sektorem a jejich participaci na implementaci zákona.

Doporučuji zřízení pracovní skupiny ve spolupráci s neziskovým sektorem, která by byla úzce zaměřena na oblast bydlení a zabydlování cílové skupiny.

Seznam zkratk

MDT – multidisciplinární tým

NNO – nestátní nezisková organizace

ORP – obec s rozšířenou působností

KMB – kontaktní místo pro bydlení

ASZ – Agentura pro sociální začleňování

IROP – Integrovaný regionální operační program

SFPI – Státní fond podpory investic